

підрозділи культури, до яких належать будинки офіцерів, музеї, ансамблі пісні і танцю, військові оркестри, а також військові клуби, бібліотеки, музеї (кімнати) бойової слави [2, с.183].

Слід погодитись з думкою В. І. Мудріка, який одним із головних напрямів педагогічного впливу визначає патріотизм як формування взірця військовослужбовця – героя, захисника національних інтересів [3, с. 26].

Таким чином, сьогодні Україна вже готова відмовитися від призову на строкову службу. Заплановані реформи та кроки, що направлені на поступовий перехід до професійної армії, будуть сприяти зростанню її боєготовності і реального наближення до стандартів НАТО. Отже, вищезазначене сприятиме реалізації заходів щодо патріотичного виховання, підвищенню популярності військової служби та її позитивного сприйняття суспільством.

Список бібліографічних посилань

1. Програма діяльності Кабінету Міністрів України : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2019 № 849 // Урядовий портал : сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/programa-diyalnosti-uryadu> (дата звернення: 22.02.2020).

2. Романовський Я. Я. Історичні витоки формування патріотизму особистості у ЗСУ. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2008. № 634. С. 180–187.

3. Мудрік В. І. Формування мотивації молоді до військової служби у різних країнах. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2014. Вип. 18 (2). С. 24–32.

Отримано 25.02.2020

УДК [159.9:378:351.74](477)

Оксана Сергіївна ХРИСТЮК,

*викладач кафедри юридичної психології
Національної академії внутрішніх справ (м. Київ);*

<https://orcid.org/0000-0002-5680-4935>;

Юлія Віталіївна ШУСТ,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю «Психологія»*

Національної академії внутрішніх справ (м. Київ)

ДО ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Розкривається проблема національно-патріотичного виховання поліцейських Національної поліції України. Зазначається, що в період реформування був запозичений досвід професійної підготовки поліцейських західних країн в сфері

тактики, вогневої, дій поліцейського у різних ситуаціях тощо, однак не приділено достатньої уваги національно-патріотичній складовій формування особистості поліцейського-професіонала.

В умовах повного переформатування суспільства в зв'язку із наявними проблемами в соціально-економічному вимірі, кардинальною зміною політичної влади держави, збройним конфліктом на Сході країни, реформуванням правоохоронних органів, орієнтацією на європейські та міжнародні стандарти захисту прав та свобод людини, відбувається значне посилення національно-патріотичних рухів, а також підвищення національної свідомості громадян.

Працівник поліції, як представник державної влади та еталон поведінки для членів суспільства, повинен демонструвати не тільки високі професійні якості, а й бути зрілою особистістю з активною громадянською позицією.

Слід зазначити, що формування національно-патріотичних почуттів у поліцейських здійснюється в ході комплексного і цілеспрямованого виховного процесу, передбаченого нормативно-правовими актами МВС України, за допомогою психолого-педагогічних методів і засобів, що враховують особливості когнітивної, емоційної та поведінкової сфер кожної особистості. Сприяють цьому процесу прийняття законів України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті», «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», Постанова Верховної Ради України від 12.05.2015 р. № 373-VIII «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді».

Як зауважує Ю. О. Загуменна, професіонали в органах поліції можуть сформуватись тільки за умови прагнення до морального самовдосконалення, високої відданості своїй справі й оволодіння нею повністю, почуття морального задоволення від своєї роботи, при обов'язковій наявності в них визначеного морального «стрижня» повсякденного поведінки у відповідності з вимогами професійної етики. Таким чином, звідси випливає важливість і необхідність того, щоб кадри органів поліції, а керівні особливо, оволоділи та керувалися у своїй діяльності системою знань етики, професійної моралі, національно-патріотичного виховання кадрів [1].

Аналіз результатів дослідження стану національно-патріотичного виховання поліцейських показав наявність низки проблем, які є важливими і необхідними для забезпечення якісної діяльності поліцейських, співпраці їх з громадою, розкриття та попередження злочинів, підняття престижу правоохоронних органів серед населення. Керівники підрозділів Національної поліції України відмічають недостатній рівень патріотичного

виховання серед молодих поліцейських. Зауважують, що з часу започаткування реформ, коли багато осіб прийшли в патрульну поліцію України на моменті сплеску найвищого з проявів патріотизму в історії Незалежної України – після кривавих подій на Майдані, коли градус громадянської та національної свідомості в суспільстві був найвищим і бути патріотом бути престижно. На нашу думку, цю тенденцію необхідно було всіляко підтримувати, а в деяких випадках – спеціально виховувати. В період реформування був запозичений досвід професійної підготовки поліцейських західних країн в сфері тактики, вогневої, дій поліцейського у різних ситуаціях тощо, однак не приділено достатньої уваги національно-патріотичній складовій формування особистості поліцейського-професіонала. Наразі, на жаль, гіркий осад від втрат в АТО (ООС), політичні розчарування та тотальне, стрімко прогресуюче, зубожіння населення відтискають патріотизм на дальній план.

Ще у 2001 році відомий американський поліцейєст Д. Бейлі сформулював базові вимоги до змісту поліцейської діяльності в сучасному демократичному суспільстві: пріоритетним напрямком роботи поліції має бути служіння як потребам окремих громадян, так і суспільним групам і суспільству в цілому; поліція повинна відповідати перед законом, а не перед урядом; поліція повинна захищати права людини, особливо ті, що є необхідними для вільної політичної діяльності в демократичному суспільстві; поліція має бути прозорою у своїх діях. Ці вимоги мали б стати визначальними для української національної поліції нового зразка, але нажаль вони існують лише на папері.

Оскільки до поліції зараз приходять громадяни, які часто не мають спеціальної освіти, питання патріотичного виховання, та й виховання взагалі, стоїть досить гостро. Це зумовлено низьким рівнем підготовки та виховання кандидатів, бажаючих долучитися до служби в лавах поліції, що є досить зрозумілим – невисока зарплатня, емоційно та фізично складна робота, постійний негатив у спілкуванні з громадянами, відсутність престижу професії в Україні, тощо.

Звісно, керівний склад підрозділів Національної поліції намагається виходити з обставин, що склалися, всіма доступними психолого-педагогічними методами і способами: обов'язковим є навчання протягом шести місяців курсантів у новоствореній Поліцейській академії, для вже працюючих працівників кожні три роки проводяться курси підвищення кваліфікації, здійснення психологічного супроводу, проведення тренінгів із залученням міжнародних фахівців, безупинно ведеться моніторинг процесу спілкування з громадянами та якості виконання службових обов'язків поліцейським уповноваженими на те органами. Окрім того, в патрульній поліції всіляко сприяють вступу поліцейських до спеціалізованих вишів для отримання фахової освіти, де в переліку дисциплін

обов'язково будуть ті, що сприятимуть зростанню патріотичної та соціальної свідомості, мотивації служіння на благо Держави.

Отже, для ефективного виконання державних завдань сьогодні недостатньо бути лише професійно підготовленим працівником, мати необхідні знання й достатній досвід роботи. Професійного успіху досягає лише той поліцейський, який володіє високою національно-патріотичною свідомістю, активною громадянською позицією, сумлінно виконує службові обов'язки та забезпечує їх виконання відповідно до морально-етичних вимог державної служби.

Список бібліографічних посилань

1. Загуменна Ю. О. Національно-патріотичне виховання поліцейських як невід'ємна складова забезпечення внутрішньої безпеки України. *Верховенство права*. 2017. № 3. С. 173–178.

Отримано 28.02.2020

